

Національна безпека

УДК 351.741(477)"364"

Литвиненко Роман Геннадійович

курсант навчально-наукового інституту №4

Харківського національного університету внутрішніх справ

Lytvynenko Roman

Cadet of the educational and scientific institute №4

Kharkiv National University of Internal Affairs

ORCID: 0009-0007-8327-3803

Кучинський Сергій Анатолійович

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Харківський національний університет внутрішніх справ

Kuchynskyi Serhii

senior teacher of the department of tactical and special training

Kharkiv National University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0001-8037-6849

**ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ОРГАНІВ ТА ПІДРОЗДІЛІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ
ORGANIZATION OF THE WORK OF NATIONAL POLICE BODIES AND
UNITS IN ENSURING SECURITY IN MARTIAL LAW CONDITIONS**

***Анотація.** У статті розглянуто організаційні засади та практичні аспекти діяльності органів і підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану. Зазначено, що війна суттєво змінила формат функціонування*

поліції, розширивши її повноваження від класичних правоохоронних завдань до участі в обороні держави. Проаналізовано правові зміни у законодавстві, що закріпили нові функції поліції: участь у територіальній обороні, охорону критичної інфраструктури, боротьбу з диверсійними групами, забезпечення комендантської години. Детально описано роботу блокпостів як важливого інструмента контролю й безпеки, особливості служби патрульної поліції у прифронтових регіонах, заходи з евакуації цивільного населення. Наголошено на ролі поліції у підтриманні суспільної довіри та реалізації проєкту «Поліцейський офіцер громади». Окрему увагу приділено питанню національно-патріотичного виховання особового складу, що зміцнює моральну стійкість і професійну відданість правоохоронців. Висвітлено діяльність кіберпідрозділів у протидії російським інформаційним операціям, шахрайствам і витокам службових даних, наведено результати міжнародної співпраці у сфері кібербезпеки. У висновках підкреслено, що Національна поліція продемонструвала високий рівень адаптивності, професіоналізму й патріотизму, ставши одним із ключових елементів системи національної безпеки в умовах збройної агресії. Визначено напрями подальшого удосконалення: технічне забезпечення, кадрова ротація, розвиток кіберзахисту та збереження ефективних воєнних практик у повоєнний період.

Ключові слова: Національна поліція України, воєнний стан, публічна безпека, блокпости, патрульна поліція, територіальна оборона, довіра населення, патріотичне виховання, кібербезпека, інформаційна протидія.

Summary. The article examines the organizational principles and practical aspects of the activities of bodies and units of the National Police of Ukraine under martial law. It is noted that the war significantly changed the format of the functioning of the police, expanding its powers from classic law enforcement tasks

to participation in the defense of the state. Legal changes in the legislation that established new police functions are analyzed: participation in territorial defense, protection of critical infrastructure, fight against subversive groups, provision of curfews. The work of checkpoints as an important tool of control and security, the peculiarities of the patrol police service in the front-line regions, and measures to evacuate the civilian population are described in detail. The role of the police in maintaining public trust and implementing the «Community Police Officer project is emphasized. Particular attention is paid to the issue of national-patriotic education of personnel, which strengthens the moral stability and professional commitment of law enforcement officers. The activities of cyber units in countering Russian information operations, fraud and leaks of official data are highlighted, the results of international cooperation in the field of cyber security are given. The conclusions emphasize that the National Police demonstrated a high level of adaptability, professionalism and patriotism, becoming one of the key elements of the national security system in conditions of armed aggression. Directions for further improvement have been determined: technical support, personnel rotation, development of cyber protection and preservation of effective military practices in the post-war period.

Key words: *National Police of Ukraine, martial law, public safety, blocks, the patrol police, territorial defense, trust of the population, patriotic education, cybersecurity, information counteraction.*

Вступ. Повномасштабна війна суттєво трансформувала діяльність Національної поліції України, поставивши перед нею нові функції та виклики. В умовах правового режиму воєнного стану поліція діє в обстановці збройної агресії, що вимагає від правоохоронців поєднання традиційних функцій охорони правопорядку з парамілітарними завданнями оборони держави. Так,

законодавство надало поліції додаткові повноваження: участь у територіальній обороні, боротьбу з диверсійно-розвідувальними групами противника, посилену охорону стратегічних об’єктів, підтримку військових адміністрацій тощо [5, с. 131–132]. Вже з перших днів вторгнення 24 лютого 2022 р. правоохоронці, як відомо переведені на посилений режим служби. Уряд оперативно розширив юридичні засади роботи поліції: 15 березня 2022 р. Верховна Рада ухвалила зміни до Закону України «Про Національну поліцію», що доповнили ст.23 новими пунктами, необхідними для виконання поліцією завдань в умовах воєнного стану [5, с. 130–131]. Цілком очевидно, що в сучасних реаліях поліцейські одночасно виконують класичні правоохоронні функції і завдання, характерні для воєнізованих формувань, чим забезпечують публічну безпеку навіть в умовах бойових дій. Це зумовлює *актуальність та доцільність* аналізу проблематики організації роботи органів та підрозділів Нацполіції у забезпеченні безпеки в умовах сучасних реалій.

Ступінь розробки наукової проблеми. Проблематика діяльності поліції під час війни привернула значну увагу вітчизняних науковців у 2022–2025 рр. З початком воєнного стану опубліковано ряд фахових праць, які заклали основу для нашого аналізу. Так, зокрема, О.С. Юнін акцентує, що Національна поліція, будучи зазвичай цивільною інституцією, в умовах активних бойових дій виконує завдання, притаманні збройним формуванням – наприклад, розмінування територій, протидія диверсійним групам противника тощо [1, с. 97]. Є.С. Гіденко приділяє увагу нормативним аспектам і підкреслює, що особливі умови служби (комендантська година, блокпости) та нові обов’язки поліції визначаються Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [6, с. 88]. Автор Г.В. Муляр проаналізував нещодавні зміни до законодавства, виокремивши розширені повноваження поліції у воєнний час – від охорони критичної інфраструктури до співпраці з теробороною [5, с. 130–132]. У

спільному дослідженні Д.Г. Казначеева та О.Г. Лопасевої розглянуто правові аспекти діяльності НПУ через призму необхідності якісної професійної підготовки кадрів, наголошено на важливості адаптації освітніх програм під нові виклики війни [2, с. 379]. А.Р. Молокова та І.Г. Бухтіярова зосередились на специфіці роботи патрульної поліції: автори встановили, що в сучасних умовах патрульні не лише підтримують порядок, а й виконують соціально-гуманітарні функції – організовують евакуацію цивільних, охороняють об’єкти, психологічно підтримують громадян, працюючи під загрозою обстрілів [3, с. 28]. Окремий напрям досліджень – цифрова безпека та протидія кіберзагрозам. О.М. Корженко висвітлив стратегічне значення національно-патріотичного виховання поліцейських, що зміцнює їх ідеологічну стійкість і готовність протидіяти гібридним загрозам, а також підвищує ефективність взаємодії поліції з населенням [4, с. 20; 4, с. 23]. Така інтеграція теоретичних і практичних напрацювань створює міцне підґрунтя для подальшого аналізу.

Дослідження виконано на основі поєднання доктринально-правового аналізу (ЗУ «Про Національну поліцію», «Про правовий режим воєнного стану», підзаконні акти МВС), інституційного та структурно-функціонального підходів до оцінювання організації служби, а також порівняльно-правового аналізу практик НПУ у 2022–2025 рр. Джерельна база: офіційні звіти НПУ та МВС, комунікації профільних підрозділів (зокрема кіберполіції), матеріали наукових видань і галузевих рекомендацій, узагальнені кейси з роботи блокпостів, патрульної поліції, евакуаційних підрозділів. Використано контент-аналіз нормативних і відкритих управлінських документів, описову статистику для інтерпретації показників діяльності, методи систематизації та типологізації процедур, елементи кейс-стаді для ілюстрації організаційних рішень у прифронтових і тилкових регіонах. **Метою даної статті є висвітлення**

ключових аспектів організації діяльності органів і підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення безпеки в умовах воєнного стану.

Об'єктом дослідження є діяльність органів Національної поліції України у період дії воєнного стану..

Виклад основного матеріалу. Безперечно, блокпости стали одним із символів війни, а служба на них – новою реальністю для тисяч поліцейських. *Блокпост* – це укріплений контрольно-пропускний пункт, що встановлюється на в'їздах/виїздах населених пунктів для перевірки транспорту та осіб. З березня 2022 р. по всій Україні розгорнули сотні блокпостів, де спільно несуть службу поліція, Нацгвардія, військові та тероборона. Поліцейські на блокпостах здійснюють ретельний контроль і фільтраційні заходи: перевіряють документи у громадян, оглядають транспортні засоби і вантажі, виявляють зброю та вибухівку, розшукують диверсантів і колаборантів, протидіють мародерству [8, с. 150–151]. Переконані, що саме завдяки ефективності такої роботи вдалося з перших днів війни взяти ситуацію на дорогах під контроль. За 2024 рік поліція забезпечувала функціонування ~270 стаціонарних блокпостів, на яких чергували близько 1000 поліцейських [9, с. 5]. Результати говорять самі за себе: лише за минулий рік на блокпостах було виявлено майже 1,6 тис. осіб, які перебували у розшуку, затримано 221 підозрілу особу, ймовірно причетну до диверсій чи співпраці з ворогом, а також вилучено 305 транспортних засобів, що значились у розшуку [9, с. 5]. Наведені цифри підтверджують ефективність блокпостів як інструменту забезпечення внутрішньої безпеки.

Як відомо, патрульна поліція традиційно відповідає за порядок на вулицях, але війна розширила спектр її завдань. У прифронтових регіонах патрульні працюють у режимі *non-stop*, виконуючи як *класичні правоохоронні*, так і нові, *нетипові функції*. Зокрема, окрім патрулювання та реагування на

виклики "102", сьогодні патрульна поліція активно долучається до забезпечення діяльності військових адміністрацій, охорони об'єктів критичної інфраструктури, евакуації цивільного населення, підтримання публічної безпеки під час ракетних обстрілів та інших військових загроз. Суттєво зросло навантаження на патрульних як перших реагувальників: вони нерідко першими прибувають на місця "прильотів" ракет чи дронів, щоб організувати оточення, допомогу постраждалим, регулювання руху. У прифронтових містах патрульні екіпажі забезпечують комендантську годину – контролюють дотримання населенням встановленого часу пересування, патрулюють темні вулиці для запобігання мародерству. Зафіксовано випадки, коли в зоні активних обстрілів патрульні ризикуючи життям доставляли гуманітарні вантажі та супроводжували колони біженців. Війна висуває нові вимоги до підготовки патрульних поліцейських. Як відзначають фахівці, тепер патрульним необхідні **специфічні навички**: *основи тактичної медицини, вміння евакуювати поранених, орієнтуватися на місцевості з мінними загрозами, діяти під артилерійським вогнем* [3, с. 29–30].

В умовах воєнного стану поліції доводиться стикатися з небезпечними інцидентами, які раніше виходили за межі її компетенції – реальними бойовими зіткненнями в межах населених пунктів. Йдеться як про диверсійно-терористичні акти ворога у тилкових містах, так і про бої під час оборони міст від наступу російських військ. Правоохоронці у таких випадках *виконують роль підтримки Збройних Сил та тероборони*: вони перекривають периметр, евакуюють цивільних з району зіткнення, надають бойовим підрозділам транспорт та інформацію про місцевість. Досвід перших місяців війни (оборона Києва, Харкова, Чернігова) засвідчив, що присутність поліції в міській битві є критичною для організації контролю. Так, у березні 2022 року під час боїв за столицю столична поліція спільно з СБУ нейтралізувала понад

30 ворожих ДРГ, які діяли у місті, застосовуючи стрілецьку зброю та вибухівку. У 2024 році правоохоронці продовжили активно виявляти і знешкоджувати диверсантів: викрито 50 диверсійно-розвідувальних груп, затримано 585 осіб, причетних до диверсійної діяльності (357 із них передано до СБУ).

Зауважимо, що питання *довіри* населення до поліції завжди актуальне, а в умовах війни воно набуває особливого звучання. З одного боку, спільна біда об'єднала суспільство: зріс авторитет військових, волонтерів, рятувальників. З іншого боку, поліція, на відміну від армії, щодня контактує з громадянами у непростих ситуаціях – комендантська година, перевірки, обмеження, що може генерувати напруження. Соціологічні опитування свідчать про певні коливання рівня довіри. Так, згідно з опитуванням 2023 р., Нацполіції довіряють близько 48% громадян, не довіряють – 51%, причому показник довіри дещо знизився порівняно з 2022 роком (коли довіряли ~56%) [13, с. 1]. Незважаючи на це, поліція залишається однією з ключових інституцій, на яку спирається населення у забезпеченні повсякденної безпеки. Довіра формується не лише цифрами опитувань, а й конкретними вчинками. У прифронтових громадах люди бачать самовідданість правоохоронців – як ті, ризикуючи життям, вивозять дітей з-під обстрілів, ловлять мародерів, привозять воду і хліб у відрізані села. Це закладає основу справжнього партнерства між поліцією і громадою. Одночасно війна *тестує* взаємини на міцність. В окремих ситуаціях виникали конфлікти – наприклад, при вилученні автотранспорту на потреби армії навесні 2022 р. деякі громадяни висловлювали невдоволення; або непорозуміння при перевірці телефонів на блокпостах. Поліція намагалася діяти максимально виважено, роз'яснювала людям правові підстави своїх дій, аби зберегти довіру. Важливим чинником стало впровадження проекту «Поліцейський офіцер громади» навіть під час

війни. Керівництво НПУ продовжило розбудову інституту офіцерів громади – поліцейських, закріплених за ОТГ, які живуть і працюють серед місцевих мешканців. Нині вже 1883 офіцери громади забезпечують правопорядок у 974 територіальних громадах (близько 66% від загальної кількості) [9, с. 8].

На тлі боротьби за незалежність питання *патріотичного* духу набуло першорядного значення. Поліція як частина сектору безпеки робить вагомий внесок у національно-патріотичне виховання як власного особового складу, так і населення, особливо молоді. Передусім, всередині самої Нацполіції проведено велику роботу з ідеологічної згуртованості кадрів. В МВС у 2022 році затверджено комплексний документ – Концепцію військово-патріотичного виховання в системі МВС України [4, с. 18]. Вона спрямована на формування у кожного поліцейського активної *громадянської позиції*, готовності захищати державу зі зброєю в руках, відданості присязі та українському народові. Це не просто декларації – реалізовано конкретні заходи: регулярні зустрічі особового складу з військовими героями, екскурсії в музеї АТО/ООС, введення у навчальних закладах МВС факультативів з історії українського війська, героїко-патріотичної тематики. Як результат, особовий склад поліції продемонстрував високу лояльність державі – випадки зради або дезертирства поодинокі (менше 1% співробітників викрито у колаборації [17, с. 254–256]). Це підтверджує тезу науковців, що патріотичне виховання правоохоронців є чинником зміцнення їх ідейної стійкості та запобігання зраді [19, с. 19–21].

Зазначимо, на сучасному етапі війни *кіберпростір* став ще одним полем бою. Українська поліція, поряд із СБУ та іншими суб'єктами кібербезпеки, докладає значних зусиль для захисту інформаційного простору від атак та витоків. Одним із пріоритетів для МВС стало запобігання несанкціонованому розголошенню чутливої інформації, яка могла б зашкодити операціям сил

оборони чи поставити під удар мирних громадян. Для цього з перших днів вторгнення були розіслані суворі інструкції персоналу поліції щодо заборони публікувати в соцмережах фото чи дані про переміщення військ, результати обстрілів тощо. У кожному главку НПУ призначено офіцера з кібербезпеки, відповідального за моніторинг мережі на предмет можливих витоків службової інформації та оперативне реагування. Внутрішні мережі органів поліції переведено на посилений режим захисту: впроваджено багаторівневу аутентифікацію доступу, системи шифрування трафіку, програмні засоби Data Leakage Prevention. Як зазначають фахівці, необхідно застосовувати спеціалізовані системи для запобігання витоку конфіденційних даних – це знижує ризик фішингових атак та несанкціонованого збору інформації ворогом [20]. Наголосимо, поліція постійно аналізує кіберінциденти. Так, у 2023 р. було виявлено декілька випадків, коли через фішингові листи російські хакери намагалися отримати доступ до електронної пошти працівників поліції – ці спроби нейтралізовано, інформацію не втрачено. У відповідь поліція розробила додаткові рекомендації для персоналу: не відкривати підозрілі вкладення, використовувати лише захищені канали зв’язку, регулярно змінювати паролі. У співпраці з Держспецзв’язку та РНБО організовано навчання для IT-фахівців МВС щодо реагування на різні види кібератак та інцидентів (від DDoS до malware). Як результат, попри тисячі ворожих спроб, критичних витоків службових даних з систем МВС не зафіксовано. Показовим є успіх України в міжнародному кіберспівтоваристві: у 2023 р. Україна стала повноцінним членом Об’єднаного центру передових технологій з кібероборони НАТО, що дозволило отримати доступ до найкращих практик захисту мереж [20]. Сьогодні кіберпідрозділи поліції спільно зі спеціалістами інших відомств працюють на упередження: відслідковують активність в Даркнеті, проводять оперативні заходи із виявлення *інсайдерів*, які можуть

“зливати” дані ворогу. Відомо про кілька кримінальних проваджень, відкритих за ст.111 (державна зрада) щодо колишніх працівників поліції, яких підозрюють у передачі службової інформації агресору – вони були виявлені завдяки внутрішній системі моніторингу мережевої активності. Це підтверджує, що поліція значно зміцнила власну кібербезпеку, усвідомлюючи, що інформація – це стратегічний ресурс під час війни. Звичайно, удосконалення триває: планується впровадити єдиний реєстр кіберінцидентів в системі МВС, розгорнути додаткові захищені дата-центри резервного копіювання даних поліції (на випадок знищення основних серверів ракетним ударом). Все це створює багаторівневу систему інформаційної безпеки, де людський фактор доповнюється технологічними рішеннями. До прикладу, завдяки розвинутим системам відеоспостереження (“Безпечне місто”) поліція мінімізує необхідність передачі даних радіоефіром – все йде захищеними каналами, що ускладнює перехоплення. Загалом комплекс заходів дозволив надійно захистити комунікації поліції і запобігти витоку критичної інформації, що могло б зашкодити обороні держави.

Беззаперечним фактом є те, що одним із фронтів, на якому щоденно б’ються українські правоохоронці, є фронт *інформаційний*. Росія веде масовану пропагандистську кампанію, спрямовану на підриг морального духу українців, посіву паніки та розколу суспільства. Кіберполіція України виступила одним з ключових гравців у протидії цим ворожим інформаційним операціям. За словами керівника Департаменту кіберполіції Євгенія Панченка, з початком війни на підрозділ покладено активну боротьбу з агресією в кіберпросторі – від фіксації воєнних злочинів до викриття дезінформаційних кампаній [10, с. 146–148]. Зазначимо, кіберполіція тісно співпрацює з волонтерами-ІТ-фахівцями. Широкого розголосу набув проект «Мрія», створений у кооперації кіберполіції та волонтерської спільноти для протидії

кремлівській пропаганді онлайн. Суть проекту: громадяни через спеціального Telegram-бота «StopRussia / MRIYA» масово надсилають кіберполіції посилання на проросійські пропагандистські дописи в соцмережах, а фахівці аналізують їх на наявність дезінформації. Якщо підтверджується, що контент містить ворожу пропаганду, бот розсилає підписникам шаблон скарги – і тисячі українців скаржаться модераторам соцмереж, домагаючись видалення ворожого контенту [22, с. 1151–1159]. Цікавий факт, лише за рік існування проекту громадяни подали через “Мрію” майже 4 мільйони скарг, що призвело до блокування понад 20,800 одиниць пропагандистського контенту [21, с. 1155–1159]. Цей безпрецедентний приклад демонструє, як поліція залучила суспільство до кібероборони. Одночасно кіберполіція працює безпосередньо по ворожих інформаційних ресурсах. Як нещодавно повідомив представник Департаменту, українські кіберфахівці заблокували понад 27 тисяч інтернет-ресурсів, пов’язаних з російською пропагандою та психологічними операціями [25, с. 1–4]. Йдеться про сайти, Telegram-канали, ботоферми, які поширювали фейки та панічні вкиди. Фактично кіберполіція діє як “кіберщит”: виявляє ворожі платформи і через провайдерів, соцмережі чи за допомогою партнерів з ІТ-спільноти домагається їх закриття. Важливо, що кіберполіція паралельно бореться і з іншим цифровим злом – шахрайством, яке маскується під воєнну тематику. Російські кібер-злочинці активно експлуатують війну для фінансових махінацій – фальшиві збори коштів “на ЗСУ”, фішингові сайти “виплат переселенцям” тощо. Українська кіберполіція розглядає це як суміжний фронт боротьби. “Ми воюємо не лише з пропагандою, а й з шахрайством, бо багато шахрайських схем нині створені росіянами” – зазначається в одному з інтерв’ю керівництва кіберполіції [25, с. 7–9]. Для протидії онлайн-шахрайствам Нацполіція у 2024 році ініціювала створення Національної системи обміну даними про шахрайські рахунки

“Antifraud” [9, с. 15]. У співпраці з НБУ напрацьовано механізм оперативного блокування банківських карток, задіяних у шахрайських схемах воєнного часу. Вже зараз через координацію з банками вдалося обмежити діяльність понад 1000 підозрілих рахунків. Такі кроки не лише захищають громадян від фінансових втрат, але й підривають спроби ворога посіяти зневіру через масові афери. Значну увагу кіберпідрозділи поліції приділяють *освітнім кампаніям* для населення і військових. У 2023 році кіберполіція спільно з Мінцифри запустили всеукраїнські інформаційні кампанії: «#ШахрайГудбай» – про типові інтернет-афери, «Кібербезпека фінансів» – про захист банківських даних, «Протидія шахрайствам на темі військовополонених» та інші [9, с. 15]. Через соціальні мережі, телебачення, друковані матеріали поліція поширює поради, як розпізнати фейки, вберегтись від кібершахраїв, перевіряти інформацію. Це підвищує *кіберграмотність* суспільства, роблячи його менш вразливим до ворожих маніпуляцій. Український досвід кіберпротидії вже стає зразком для інших країн: у 2023 р. кіберполіція провела 17 міжнародних спецоперацій спільно з правоохоронцями різних держав, ліквідувавши декілька хакерських угруповань глобального масштабу [9, с. 15–16]. Зокрема, нейтралізовано відомі ransomware-групи, що атакували інфраструктуру по всьому світу. Ці успіхи посилюють авторитет України як держави, здатної успішно протистояти кіберагресії. Однак виклики залишаються значними: російські хакери постійно видозмінюють тактику, створюють нові канали дезінформації. У відповідь кіберполіція нарощує співпрацю з розвідкою, міжнародними корпораціями (Meta, Google) та IT-волонтерами. Завдяки цьому вдалося, наприклад, викрити декілька великих *ботоферм*, які через тисячі фейкових акаунтів ширили панічні чутки про “капітуляцію” чи “зраду” – ці ферми ліквідовано, а понад 100 їх операторів притягнуто до відповідальності [23]. Таким чином, на кіберфронті правоохоронці України демонструють

проактивний підхід: не лише обороняються, але й самі проводять наступальні операції у кіберпросторі проти держави-агресора [9, с. 6]. Уперше в історії українська кіберполіція фактично стала учасником глобальної кібервійни на боці демократичного світу – і робить це успішно. Її досвід свідчить: синергія силових структур, ІТ-спільноти та свідомих громадян здатна зупинити інформаційну навалу ворога.

Висновки. Вище наведений матеріал дозволяє нам сформулювати наступні висновки : діяльність органів та підрозділів Національної поліції України в умовах сьогодення (у період воєнного стану) *характеризується високим рівнем навантаження, різноплановістю завдань та значною адаптивністю до викликів.* Проведений аналіз дозволяє зробити ряд узагальнень. *По-перше*, поліція успішно інтегрувалася в систему національної оборони, залишаючись при цьому ефективним гарантом публічної безпеки. На прифронтових територіях правоохоронці виконують бойові функції (нейтралізація диверсантів, утримання блокпостів, участь у штурмових діях) одночасно із забезпеченням правопорядку і наданням допомоги населенню. Це стало можливим завдяки своєчасним змінам у правовому полі та управлінським рішенням керівництва МВС, зокрема створенню спеціалізованих бригад («Лють», «Рубіж» тощо) та зведених загонів поліції особливого призначення. *По-друге*, взаємодія поліції з місцевим населенням в умовах війни в цілому зміцнилася. Попри окремі складнощі, вдалося зберегти доволі високий рівень довіри громадян: населення сприймає поліцію як захисника і партнера. Цьому сприяла зорієнтованість поліції на потреби людей – масштабна евакуація, гуманітарна допомога, чуйне ставлення до постраждалих. Важливою складовою стало національно-патріотичне виховання як самих поліцейських, так і молоді. Правоохоронці проявили вірність присязі та державі, ставши прикладом патріотизму, що позитивно

впливає на імідж органів правопорядку. *По-третє*, в цифровому вимірі поліція демонструє ефективність та якість: підтвердженням, як відомо, слугує те, що Департамент кіберполіції та інші підрозділи активно протистоять кіберзагрозам. Відзначено значні результати у блокуванні ворожої пропаганди в інтернеті (десятки тисяч ресурсів), у нейтралізації кіберзлочинних схем (зокрема шахрайств) та захисті власних інформаційних систем. Українська поліція, по суті, стала одним із форпостів кібероборони держави. Звичайно, війна виснажує сили правоохоронців, оголює проблеми, що потребують вирішення. Серед них – необхідність подальшого забезпечення поліції сучасними засобами захисту (бронетехніка, дрони), посилення мотивації кадрів (соціальний захист, ротація для відпочинку), удосконалення координації з військовими структурами. Важливо *продовжити реформу* правоохоронної системи, аби після перемоги зберегти найкращі напрацювання воєнного часу (проекти офіцерів громади, “Custody Records”, цифровізація послуг тощо) і водночас повернутися до стандартів поліцейської діяльності притаманних правовій державі у мирний період. *Перспективним* вважаємо розгляд наступних напрямів: стратегії розвитку правоохоронних органів у повоєнний час; впливу війни на криміногенну ситуацію у довгостроковій динаміці; удосконалення правового регулювання діяльності поліції під час надзвичайних і воєнних станів. *Загальний висновок*: майже за чотири роки війни (2022-2025 рр.) Національна поліція України гідно витримує найтяжче випробування війною, роблячи неоціненний внесок у наближення перемоги та забезпечення безпеки суспільства.

Література

1. Безпалова О.І. Пріоритетні напрями діяльності органів поліції щодо забезпечення прав громадян в умовах правового режиму воєнного стану в Україні. *Вісник Харківського нац. ун-ту внутр. справ*. 2022. №2. С. 18–27.
2. Безпалова О.І., Чишко К.О., Бахаєва А.С., Макаренко В.С. *Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану: довідник*. Харків: МВС України, 2022. 105 с.
3. Гіденко Є.С. Дії працівників Національної поліції України в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*. 2022. №6(106). С.87–89.
4. Голуб М.В. Взаємодія поліції та населення як обов'язкова умова забезпечення належного стану публічного порядку в сучасних умовах. *Форум права*. 2016. №2. С.30–33.
5. Департамент кіберполіції НПУ (офіц. Telegram-канал). Повідомлення від 14.07.2024: про блокування ботмереж. URL: t.me/cyberpoliceua/1387 (дата звернення: 03.10.2025).
6. Дмитрик Р.В. Відповідальність як елемент адміністративно-правового статусу поліцейського в Україні. *Юридична наука*. 2019. №10. С.190–195.
7. ДНДІ МВС України. Тактика дій поліцейських в умовах воєнного стану. *Наук.-практ. рекомендації*. Київ: ДНДІ, 2023. 64 с.
8. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 №580-VIII (із змін., в ред. Закону №2134-IX від 15.03.2022). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. №40–41. Ст. 379.
9. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 №389-VIII (зі змінами). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. Ст. 250.

10. Казначеев Д.Г., Лопаєва О.Є. Правові аспекти діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану крізь призму необхідності якісної професійної підготовки. *Наук. вісник ДДУВС*. 2023. № 2. С. 376–381.

11. Про утворення Департаменту поліції особливого призначення «Об’єднана штурмова бригада Національної поліції України “Лють”»: Постанова КМУ №30 від 13.01.2023. *Офіційний вісник України*. 2023. № 8. ст.450.

12. Копотун І.М. (заг. ред.). *Національна поліція України в умовах воєнного стану. Настільна книга поліцейського*. Київ: ЦУЛ, 2022. 508 с.

13. Корженко О.М. Концептуальні засади національно-патріотичного виховання поліцейських у системі національної безпеки України. *Наук. вісник УжНУ. Серія Право*. 2025. Вип. 90(1). С. 17–25.

14. Маковій В.П. Професійна честь та гідність працівника поліції. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. №3. С.141–144.

15. МВС України. Евакуаційний підрозділ «Білий янгол» завжди працює у гарячих точках... – *Міністерство внутрішніх справ: Новини*, 14.08.2023. URL: <https://mvs.gov.ua/news/evakuaciinyi-pidrozdil-biliy-yangol-zavzhdi-pracue> (дата звернення: 08.10.2025).

16. МВС України. Серед правоохоронних органів найбільше довіряють Національній гвардії – 86%, соціопитування. *Міністерство внутрішніх справ: Новини*, 05.10.2023. URL: mvs.gov.ua/news/socopituvannya-dovira-do-pravoohoronnykh-organiv (дата звернення: 10.10.2025).

17. Молокова А.Р., Бухтіярова І.Г. Особливості діяльності патрульної поліції в період воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 6. С. 25–31.

18. Муляр Г.В. Діяльність органів Національної поліції України в умовах правового режиму воєнного стану. *Наук. вісник Міжнар. гуманітарного ун-ту. Серія: Юриспруденція*. 2023. № 61. С. 130–133.

19. Про затвердження Концепції військово-патріотичного виховання в системі МВС України: Наказ МВС України №782 від 29.11.2022 р. Київ: МВС, 2022. 15 с.

20. Національна поліція України. *Звіт про результати роботи у 2024 році*. Київ: НПУ, опубл. 08.04.2025. 18 с.

21. НІСД. Патріотичне виховання молоді як невід’ємна складова нацбезпеки України. *Аналіт. доповідь НІСД*. Київ, 2022. 12 с.

22. Одуха Т.М. Деякі питання взаємодії Нацполіції з іншими суб’єктами сектору безпеки і оборони в умовах воєнного стану. *Півден. наук. юр. журнал*. 2023. № 1. С. 112–117.

23. Плахотний А.П. Особливості застосування поліцейських заходів під час війни. *Зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. семінару «Діяльність держ. органів в умовах воєнного стану»*. Харків, 2022. С. 28–31.

24. Радзівон С.М. Порядок переведення особового складу на посилений варіант службової діяльності. *Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні питання забезпечення публічної безпеки та порядку»*. Маріуполь, 12.05.2018. С. 56–59.

25. Синенький В.А. Засади стратегічного управління в органах НПУ під час воєнного стану. *Півден. наук. юр. журнал*. 2022. №1–2. С. 37–42.

26. Юнін О.С. Особливості надання поліцейських послуг в умовах воєнного стану. *Наукові записки. Серія: Право*. 2023. Вип. 14. С.95–100.